

25. A REFORMÁTUS EGYHÁZ DIAKÓNIAJA

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(*Felhasznált irodalom:* diakonia.hu)

Diakónia: Görög eredetű szó, ami asztal körüli szolgálatot jelentett az eredeti nyelvhasználatban. Ilyen szolgálatot végzett Márta (Lk 12,37). Az újszövetségi szóhasználat szerint azonban a szegények, özvegyek, rászorulóknak körüli szolgálatot jelenti. Ennek a gondoskodásnak az alapja Jézus Krisztus követése. Amikor valaki a szegények közül egyet jót tesz, magával Krisztussal tesz jót. Az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv 6. részében van szó az első keresztyén értelemben vett diakónusi szolgálatról. A diakónusi szolgálat is hivatás volt. Meg kellett felelni bizonyos követelményeknek.

Szemponatok a diakónusi tisztségre:

- hiteles emberek legyenek,
- hitben példaadók, mert a Szentlélek munkája látszik az életükön,
- bölcs emberek, akik az életvezetésükben megmutatták, hogy tudnak jól dönteni,
- a választás közösségi döntés legyen.

Hét alkalmas személyt találtak. Azonban a bibliai leírásból kiderül, hogy ez mégis egy összetettebb szolgálati terület volt, nem korlátozódott a testi ellátásra. A diakónusok az ígét is hirdették. Jézus azt tanította a tanítványainak, hogy ő nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy ő szolgáljon.

Diakóniai szolgálat Magyarországon intézményekben és gyülekezetekben zajlik. Az intézményeinkben idősekkel, értelmi és testi sérültekkel, veszélyeztetett helyzetben élőkkel foglalkoznak. A gyülekezeti diakónia keretén belül az időseknek, szegényeknek, a nehéz helyzetben élőknek nyújtanak lelki és anyagi támogatást. A gyülekezeti diakónia rendszeres és alkalmasszerű is lehet. Vannak olyan egyházközösségek, amelyek képzett diakonisszát, diakónust alkalmaznak a gyülekezet diakóniai feladatainak megszervezésére és végrehajtására.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

(*Felhasznált irodalom:* Tomcsányi Teodóra – Fodor László, Segítő kapcsolat, segítő szindróma, segítő identitás, in: Jelenits I. – Tomcsányi T. (szerk.) Egymás közt egymásért, Budapest 1990)

A Református keresztyénnek lenni: református öntudatra nevelés egyházismereti alapok című koncentrikus kör része a lecke, mely egyházunk diakóniai szolgálatát szeretné megismertetni a tanulókkal. Míg a kisiskolás korban a gyerekek égnék a vágytól, hogy segíthessenek a felnőtteknek, addig a kamasz ezt a lehetőséget szívesen kihagyja. Éppen ezért nehéz őket bármilyen szolgálatra, segítő tevékenységre fogni. A szolgálat szónak a jelentése összefüggésbe hozható az úr-szolga viszonytal, ami a mai fiatalok számára nem cseng jól, éppen ezért még jobban tiltakoznak az ilyen jellegű felszólítások ellen. A társadalom értékrendjében mégis benne van az a fajta szolgálat, amit mi diakónia alatt értünk. Az elmúlt években ez úgy jelent meg, mintha valami különlegeset fedeztek volna fel a törvényalkotók, amikor az érettségi feltételül 50 óra önkéntes munkát határoztak meg. Tehát ha a fiatalok a diakóniai szolgálat fogalmát még nem is hallották, talán hallottak az önkéntes munkáról. Érdemes körbejárni ennek

a gondolkörét, hogy miért van erre szükség, mely területeken lehet ezt végezni, és melyik áll hozzájuk ezek közül a legközelebb.

Az identitáskeresésükben segítséget adhat ez az óra, hiszen sok fiatalban benne van a segítő attitűd. A pszichológia az emberekkel foglalkozó, különböző szakterületek képviselőit segítő foglalkozásúaknak nevezi: pedagógus, lelkész, szociális gondozó, egészségügyben dolgozók stb.. Ezeknek a segítő foglalkozásoknak a hatékonysága elsősorban nem a módszeren, hanem a segítő személyiségén múlik, ami serdülőkorban még formálható, nevelhető, de később is tanítható. A legfontosabbak a személyiségjegyek közül Rogers szerint az empátia, a nyíltság a másik ember hiteles, őszinte elfogadása. A vallástanár jó példa lehet ebben a tanulók számára, ha maga ezeket az értékeket magában hordozza, és folyamatosan megéli előttük. Amennyiben lehetősége van a csoportnak, érdemes meglátogatni egy diakóniai intézményt a közelben, ahol megismerkedhetnek néhány lakóval, és az ott folyó szolgálattal.

A pályaorientáció miatt is fontos, hogy megismerje ezeket a lehetőségeket az egyházában is a fiatal, mert a természetes emberi kapcsolatok helyét részben a segítő kapcsolat veszi át, ahogy a diakónusok is átvett feladatokat az apostoloiktól. Nem utolsó sorban vannak olyan serdülők, akik a szavaikkal kevésbé tudják megfogalmazni a hitüket, de szívesen szolgálnak az elesettek, rászorulóknak között, és a szeretetszolgálat keretein belül találhatnak közösséget az egyházban.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ismerje a diakónia fogalmát. ○ Ismerje és segítséggel értelmezze a lecke Igéjét: Róm 15,1. 	<ul style="list-style-type: none"> • Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja, mit jelent a diakónia fogalma, részletesen számoljon be a diakóniai szolgálatról. ○ Tudja önállóan értelmezni a lecke Igéjét: Róm 15,1.

ÓRAVÁZLAT–JAVASLAT

Fő hangsúly: A diakóniai lelkület, szeretetszolgálati attitűd megalapozása és/vagy fejlődésének segítése.

Kognitív cél: A református egyház diakóniájának az alapszintű megismertetése.

Affektív cél: A diakóniai lelkület, szeretetszolgálati attitűd megalapozása és/vagy fejlődésének segítése.

Pragmatikus cél: Arra bátorítás, hogy a tanuló keresse és gyakorolja azokat a lehetőségeket, amikor ő maga be tud kapcsolódni az MRE diakóniai szolgálatába.

Az óra fő részei	Javaslatok	Módszertani javaslatok,

		felhasznált taneszköz
Motiváció, ráhangolás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Mondatbefejezések írásban:</p> <p>Ha egy idős embert látok... Ha egy fogyatékkal élővel találkozom... Amikor segítséget kér tőlem valaki...</p> <p>Beszéljük meg a tanulók által írt befejezéseket!</p> <p>Érdeemes kitérni azokra, amelyek elutasítást, bizonytalanságot, félelmet fogalmaznak meg a fenti helyzetekről.</p>	
Feldolgozási javaslat	<p>Emlékgyűjtemény – csapatmunka (3-4 fő)</p> <p>(Az alábbi feladatot a csapatok kapják meg egy papíron!)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mit jelent számotokra a rászoruló kifejezés? Beszéljétek meg! – Hol találkoztatok legutóbb rászorulóval? Meséljétek el egymásnak! – Készítsetek „fényképalbumot” a történeteitekből! Azaz 2-3 állóképben mutassátok meg azokat a helyzeteket, amiket elmeséltek egymásnak! <p>A csapatok bemutatják egymásnak az „Emlékgyűjteményt”, beszéljük meg a közös pontokat!</p> <p>A szeretetszolgálati logók (TK 93. o. + ld. lent) megbeszélése, melyikhez kapcsolódott általuk megjelenített kép?</p> <p>A diakónia fogalmának megbeszélése. (TK 93.o.)</p> <p>Kreatív imádság:</p> <p>Tegyünk ki képeket a közelünkben levő diakóniai intézményről, gyülekezetünk, egyházunk diakóniai szolgálatáról. Csendben nézzük ezeket a képeket, majd ismételjük el 5-ször az aranymondást úgy, hogy először tényleg erősen, hangosan, bátran, majd egyre halkabban, egyre, alázatosabban, utoljára szinte suttogva, végül együtt mondván az Amen-t.</p> <p>Aranymondás:</p> <p><i>„Mi erősek pedig tartozunk azzal, hogy az erőtlenek gyengeségeit hordozzuk.” (Róm 15,1)</i></p>	
Házi feladat	Mf. 1. 2.	

TOVÁBBI ÖTLETEK

Imádságra nevelés:

<p>Szívlánc</p> <p>1. Szívformák készítése Feladatutasítás: Félbehajtott A/5-ös lapokból szíveket vágunk ki. Ld. lenti fotón.</p> <p>2. Imádság szövegének a megfogalmazása Mindenki ír egy sor imádságot az óra témájához kapcsolódva.</p> <p>3. Imádkozás Feladatutasítás: Olvassátok fel az imádságokat.</p> <p>4. Imalánc készítése Feladatutasítás: Készítsünk láncot a szívek egymásba illesztésével!</p> 	<table border="1"><tr><td>műfaj</td><td>közbenjáró</td></tr><tr><td>megfogalmazás</td><td>hittanosok egyenként írásban</td></tr><tr><td>imádkozás</td><td>hangosan felolvassák egyenként a hittanosok</td></tr><tr><td>csoport felosztása</td><td>nincs</td></tr><tr><td>kapcsolódás</td><td>közbenjárás</td></tr><tr><td>hely</td><td>óra közepe vagy vége</td></tr><tr><td>fejlesztési terület</td><td>empátia</td></tr><tr><td>hittanosok</td><td><ul style="list-style-type: none">• kézműveskednek• imádságot fogalmazznak meg• imádságot olvasnak fel</td></tr><tr><td>hittanoktató</td><td>kísér</td></tr><tr><td>eszközök</td><td><ul style="list-style-type: none">• színes lapok• olló• íróeszköz</td></tr></table>	műfaj	közbenjáró	megfogalmazás	hittanosok egyenként írásban	imádkozás	hangosan felolvassák egyenként a hittanosok	csoport felosztása	nincs	kapcsolódás	közbenjárás	hely	óra közepe vagy vége	fejlesztési terület	empátia	hittanosok	<ul style="list-style-type: none">• kézműveskednek• imádságot fogalmazznak meg• imádságot olvasnak fel	hittanoktató	kísér	eszközök	<ul style="list-style-type: none">• színes lapok• olló• íróeszköz
műfaj	közbenjáró																				
megfogalmazás	hittanosok egyenként írásban																				
imádkozás	hangosan felolvassák egyenként a hittanosok																				
csoport felosztása	nincs																				
kapcsolódás	közbenjárás																				
hely	óra közepe vagy vége																				
fejlesztési terület	empátia																				
hittanosok	<ul style="list-style-type: none">• kézműveskednek• imádságot fogalmazznak meg• imádságot olvasnak fel																				
hittanoktató	kísér																				
eszközök	<ul style="list-style-type: none">• színes lapok• olló• íróeszköz																				

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

1. Írd be a hiányzó szavakat a megfelelő helyre a Magyar Református Szeretetszolgálat honlapjáról származó bemutatkozó szöveg részletébe!

A Magyar Református Szeretetszolgálat **gyökerei** messzire nyúlnak vissza.

A palánta a földbe került

Református egyházunk hűséges tagjainak és **felelős** órállóinak régi vágya valósult meg 2006. június 8-án, a Magyar Református Szeretetszolgálat mint **segélyszervet**.

Kárpát-medencei küldetéstudat

Szeretetszolgálatunk elsődleges tevékenységi területének a Kárpát-medencét tekinti. A fejlődésnek köszönhetően azonban mára a **világ** több pontján is végzünk **segélyezési** és fejlesztési munkákat.

Szolgálat a „cselekvő egyház” nevében

Célunk, hogy szolgálatunk elősegítse a „cselekvő egyház” képének kialakítását, amelyet a társadalom megbecsülése és egyháztagjaink tisztelete övez.

Bibliai motiváció

„Mert **éheztem**, és ennem adtatok, szomjaztam, és **innom** adtatok, **jövevény** voltam, és befogadtatok, mezítelen voltam, és **felruháztatok**, beteg voltam, és **meglátogattatok**, **börtönben** voltam, és eljöttetek hozzám... A király így felel majd nekik: Bizony, mondom néktek, amikor ezeket **megettétek** akárcsak eggyel is a **legkisebb** atyámfiái közül, velem tettétek meg.” Mt 25,31–46

Logók a szeretetszolgálathoz

www.jobbadni.hu

„NE CSAK SZÓVAL SZERESSÜNK, HANEM CSELEKEDDETTTEL ÉS VALÓSÁGOSAN.” 1Jn 3,18

2014. május 16–17.

KÁRPÁT-MEDENCEI REFORMÁTUS ÖNKÉNTES NAPOK

B MRE BETHESDA GYERMEKKÓRHÁZ

„Ne szóval szeressünk, hanem cselekedettel és valóságosan.” 1Jn 3,18

Otthon a drogterápiában
Ráckeresztúri Drogterápiás Otthon

A diakónia ágai

Élménypedagógiai játék: EGYENLŐTLEN ERŐFORRÁSOK

Szükséges eszközök:

Csoportonként: feladatleíró lap, fehér lapok, színes lapok, ragasztó, olló, vonalzó, színes ceruza, fonalak, gyöngyök, hurkapálca, esetleg további eszközök.

Időigény: 30 perc

Típus: problémamegoldó

Teológiai kapcsolódás:

Az Istentől kapott különféle képességeket és adottságokat kaptunk. Vannak, akik sérülten születtek vagy életkoruk miatt rá vannak szorulva mások segítségére. Keresztényként szeretetben megosztjuk egymással azt, amink van. És nem csak adunk, de kapunk is egymástól.

Játékban rejlő lehetőségek:

1. Problémamegoldás: Aránytalanul és igazságtalanul kiosztott eszközökkel kell ugyanazt az eredményt elérni.
2. Közösségépítés: a résztvevők gyakorolják a kérést és az ajándékozást, elfogadást.

Játék menete:

Kiosztok nektek eszközöket, amelyekből készítenetek kell különféle tárgyakat. Az elkészítendő tárgyak listáját megkapjátok. Két fontos szabály van:

1. Saját eszközt, tárgyat nem használhattok, csak azt, amit erre a játékra készítettem elő. (Fontos

úgy fogalmazni, hogy ne tiltsuk meg azt, hogy egymástól kérjenek. De erre nekik kell rájönni.)

2. Akkor van kész a feladat, ha minden kiscsoport elkészült.

Megbeszélés:

- I. Tények: Nézzük meg a tárgyakat. Hogyan készítette el a csoport a tárgyakat? Egy ember egy feladat vagy a csoport közösen készítette el minden egyes tárgyat? Milyen stratégiát alkalmaztatok, hogy megszerezzétek a hiányzó eszközöket? Adott idő alatt meg tudátok-e oldani a feladatokat? Mondjatok el példát arra nézve, hogy jól működött együtt a kiscsoport. Milyen viselkedés vezetett eredményre, a feladat megoldásához? Elvégezte-e a nagy csoport a feladatot?
- II. Érzések: Milyen érzés volt, amikor észrevettétek, hogy egyenlőtlenül vannak elosztva az eszközök? Milyen érzés volt, amikor kértetek, kaptatok? Milyen érzést jelent, hogy elvégeztétek a feladatot? Milyen érzés volt hátrányos helyzetben lenni? Milyen érzés volt fölényben lenni? Könnyen tudtál adni?
- III. Tapasztalat: Mit mond el ez a játék nektek az egyenlőtlenül elosztott képességekről, testi és szellemi adottságokról? Milyen tapasztalatot szerezte az együttműködésről? Miben fogsz másként gondolkodni ezután?